

Gooi je exoot niet in de sloot!

Gemeente Houten en waterschap werken samen bij exotische-waterplantbestrijding: 'Het heeft geen zin om je water schoon te houden als je buurman dat niét doet'

Waterwaaier en ongelijkbladig vederkruid: deze planten sieren menige vijver en menig aquarium en voorzien het water van zuurstof, maar zijn tegelijkertijd druk bezig om de Nederlandse watergangen te verstikken. De gemeente Houten en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden hebben de afgelopen vier jaar samengewerkt om de invasieve exoot ongelijkbladig vederkruid te verwijderen uit hun wateren met de hydroventuritechniek: een hogedrukstraal onder water.

Auteur: Santi Raats

Links ecoloog Nico de Bruijn, rechts gebiedsmanager Dennis van de Waardt, beiden werkzaam bij Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden.

12 min. leestijd

SPECIAL MAAIBOTEN

zijn zoekende naar een geschikte manier om deze exoten te bestrijden.

Gemeente Houten en waterschap

De gemeente Houten en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden hebben de afgelopen jaren vooral last van ongelijkbladig vederkruidwater-waaier, en het waterschap tevens van de oeverplant grote waternavel.

Nico de Bruijn, ecoloog van het waterschap: 'In het landelijk gebied zie je vaak dat grote waternavel het meest voorkomt; ongelijkbladig vederkruid en waterwaaier komen vaak voor in grote biomassa's. Zo ook hier in de omgeving. Vanaf 2007 wisten we dat de exoot ongelijkbladig vederkruid in de kern van Houten voorkwam, maar er was nog geen sprake van overlast. De kennis over de negatieve effecten van deze soort was nog niet echt aanwezig in Nederland. Vanaf 2010 kwamen er klachten binnen.'

In 2012 vond er in een grote waterpartij vlak bij het Van der Valk-hotel aan de rondweg in Houten een explosie van ongelijkbladig vederkruidgroei plaats. Bewoners en bedrijven klaagden en zelfs op bestuurlijk niveau werden er vragen gesteld. De gemeente Houten en het waterschap sloegen direct de handen ineen. Dat ging relatief gemakkelijk, omdat er al een intensieve overlegstructuur bestond tussen beide partijen over het baggeren van de watergangen. Dennis van de Waardt, gebiedsmanager Kromme Rijn: 'We beseften na de exotenexplosie in 2012 dat we een gezamenlijk

probleem hebben. Grofweg gezegd vallen alle watergangen binnen de rondweg onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en de grote af- en aanvoerende watergangen daarbuiten onder onze verantwoordelijkheid, maar we hebben niet precies berekend hoeveel vierkante meter aan wateroppervlakte dat is. Die cijfers zijn van ondergeschikt belang.'

Gemeentebeheerder Henry Blitterswijk, die als penvoerder de aanbesteding van het meerjarenproject heeft verzorgd, legt uit dat het probleem groter is dan de waterpartij aan de rondweg. 'Er vindt op grote schaal een explosieve groei plaats van de exotische waterplant ongelijkbladig vederkruid. Veel vijvers en watergangen in Houten zijn volledig dichtgegroeid. De waterplanten verdringen inheemse flora en fauna, zorgen voor wateroverlast, stankoverlast en klachten van bewoners door een beeldkwaliteit lager dan niveau D. Ze verstopten duikers, stuwen en gemalen, brengen vissoorten in de problemen en zorgen met hun dichte plantendek voor een slechte bevisbaarheid. We kregen dan ook veel klachten van Sportvisserij Nederland over beperkte vismogelijkheden en een verlaagde visstand. De planten zitten weliswaar in het watersysteem van de gemeente, maar vanuit kwaliteitsoogpunt en omdat de exoot zich zo snel vermeerdert en uitzaait naar het hoofdwatersysteem van het waterschap, is er een duidelijk gezamenlijk belang. Daarom pakken het Waterschap en de gemeente Houten de bestrijding van de exotisch waterplanten gezamenlijk op, op organi-

Invasieve exoot

Als gevolg van de handel in exotische aquarium- en vijverplanten zijn exoten met name vanuit Amerika overgewaaid. Door de uitzet van vissen samen met aquarium- en vijverplanten in openbaar water – bijvoorbeeld door mensen die met vakantie gaan – zijn exotische planten zich sterk gaan verspreiden. Vanaf medio jaren tachtig worden exotische waterplanten in Nederlandse wateren waargenomen, niet alleen waterwaaier en ongelijkbladig vederkruid, maar ook grote waternavel, watersla, waterhyacint enzovoort. Inmiddels komen de exoten door heel Nederland voor.

Op veel plaatsen gedraagt een aantal van deze exotische soorten zich invasief ten opzichte van inheemse waterplanten en zijn watergangen compleet overwoekerd. De exoten zijn tevens slecht voor de biodiversiteit in het water en kunnen de aan- en afvoer van water naar andere watersystemen ernstig belemmeren. Vooral waterschappen

Zo zag de vijver bij het Van der Valk-hotel aan de rondweg in Houten eruit in 2012: een explosie van ongelijkbladig vederkruid.

ZOEKTOCHT NAAR OPLOSSING

Invasieve exoten zijn wereldwijd een ecologisch probleem. Waterbeheerders zoeken naar een manier waarop men de planten het beste kan verwijderen. In Noord-Amerika en Australië, waar deze waterplanten van oorsprong voorkomen, werden voorheen vaak herbiciden gebruikt om de snel woekerende planten te lijf te gaan, maar tegenwoordig verwijderd men de planten vooral mechanisch met maaikorven of door te baggeren met een pomp. In sommige gevallen wordt ook beschaduwing toegepast, waarbij aan de oppervlakte van het water een schaduwmembraan wordt aangebracht en in enkele gevallen ook biologisch afbreekbare membranen op de bodem worden gelegd. Door het gebrek aan zonlicht sterven de waterplanten. In een enkel geval wordt een watergang drooggelegd en wordt de waterplant daarna mechanisch verwijderd. In Nederland wordt ook met deze methodes geëxperimenteerd.

In Nederland is er echter een afnametrend in het chemiegebruik en is de inzet van chemie in de wateren natuurlijk al helemaal taboe. Beheerders kiezen liever voor een verantwoord alternatief. Een nadeel van beschaduwing is dat alle flora en fauna onder water het loodje leggen door het gebrek aan zonlicht. Ook kan er geen scheepvaart plaatsvinden. Men moet bij deze methode dan ook een ontheffing aanvragen op veel gebieden, onder meer op de Wet Natuurbescherming. Baggeren met pomp verwijderd eveneens andere flora en fauna, tenzij duikers onder water de pomp gericht sturen. Wanneer men mechanisch waterwaaier verwijderd, zullen plantenresten zich verspreiden door het water en even later elders nieuwe populaties stichten. Drooglegging heeft als nadeel dat dit alleen goed mogelijk is als er geen vaarverkeer door de watergang komt en de watergang wisselende waterstanden kent.

satorisch én financieel gebied. De kosten worden letterlijk in tweeën gedeeld.'

Het exotenprobleem is zo groot dat het gefaseerd moet worden aangepakt. Blitterswijk: 'Bestrijding in één jaar was onmogelijk. Maar goed beheer is voor mij ook goed vooruitdenken, vandaar dat we de bestrijding in een periode van vier jaar hebben aangepakt. We zitten nu in de laatste fase; dat is de hergroei bestrijding in stedelijk gebied.'

Blitterswijk is van mening dat gemeenten een duidelijke taak hebben. 'Gemeenten moeten onderzoeken of ze een probleem hebben met exotische waterplanten, en zo ja, ervoor zorgen dat die waterplanten in gemeentewateren zich niet verspreiden naar omliggende watergebieden. Daarnaast moeten ze de probleemwateren binnen de gemeente schoonmaken en -houden. Misschien realiseren inwoners zich niet dat een wildgroei van exoten op termijn voor gigantische overlast zorgt, maar daarover moet je hen als gemeente voorlichten. Je bent er als gemeente voor de inwoners en daar horen gezonde wateren bij.'

Beheermaatregelen door de jaren heen

Tot 2013 onderhielden het waterschap en de gemeente Houten de watergangen met het ongelijkbladige vederkruid op reguliere wijze, volgens Van de Waardt en De Bruijn. De waterplanten werden verwijderd met een kraan met maaikorf of met een maaiboot en afgevoerd. De Bruijn: 'Het nadeel daarvan is dat de waterplanten alleen aan de bovenkant losgemaaid worden, maar de wortels blijven staan. Bovendien is dit eigenlijk een stekproces, waarbij de losgeraakte plantendelen kunnen uitgroeien tot nieuwe plantjes en elders nieuwe populaties kunnen vormen. Dit stekproces kan ook nog eens worden gevoed doordat de maaikorf per ongeluk restjes exotische waterplant meeneemt naar een ander stuk water, waardoor ze zich verder verspreiden.'

Verder heeft het waterschap voor de bestrijding van ongelijkbladig vederkruid een korte pilot gedraaid met beschaduwing van ondiepe gedeelten van watergangen, door het bedekken van de waterbodem met een jute doek. Maar dat had niet het gewenste effect. 'De effectiviteit van deze ingreep bleek beperkt en mensen in de omgeving vonden de jute doeken niet netjes ogen. Ook was het effect van de jute doeken op de daar voorkomende amfibieën niet duidelijk', vertelt Van de Waardt.

Hydroventuri

Sinds de samenwerking tussen de gemeente Houten en het waterschap in 2013 wordt de hydroventuritechniek toegepast in de strijd tegen invasieve exotische waterplanten. Baggerbedrijf Verduijn BV uit Kamerik heeft deze techniek in 2006 ontwikkeld: via een spuitbus verlaat een hogedrukwaterstraal door een arm de boot met aandrijving en ondiepe schroef. Aan het einde van de buis zit een mondstuk, waarmee de waterplant met wortel en al uit de grond wordt gespoeld door de waterdruk. 'Door de jaren heen hebben we aan

Close-up ongelijkbladig vederkruid.

Gemeentebeheerder Blitterswijk: 'Goed beheer is vooruitdenken'

het systeem gesleuteld', vertelt Marcel de Roos, directeur en eigenaar van Verduijn. 'Nu kunnen we de spuitkop verfijnder afstellen, omdat er bijvoorbeeld bij kleibodems meer water nodig is om de planten los te woelen, maar ook weer niet te veel, waardoor de waterplanten zouden fragmenteren. Ook kunnen we de boot nu beter ombouwen, zodat hij van september tot mei kan dienen als baggerboot.'

De eerste proef met hydroventuri in Nederland vond in 2009 plaats in Loosdrecht, waar de invasieve exotische planten voor overlast zorgden voor

het watertoerisme. De pilot werd uitgevoerd door Verduijn. Een tweede loonbedrijf, Baars aannemerij en transport uit Nieuwland, bekwaamde zich ook al snel in de hydroventuritechniek. Na Loosdrecht volgden nog enkele andere proeven met hydroventuri in Nederland door beide aannemers, maar de techniek wordt nog steeds niet op grote schaal toegepast. 'Het is een vrij kostbare techniek', geeft Van de Waardt toe. 'Maar onze inschatting is dat het over een langere periode goedkoper is, doordat de soort zich niet verder verspreidt en extra maaien in de toekomst beperkt blijft.'

Werking

Van de Waardt en De Bruijn nemen de redacteur van het vakblad mee naar de locatie waar aannemer Baars (het waterschap werkt ook met Verduijn) bezig is om de rondwegsloot bij Houten te reinigen. Als we door het hoge gras komen aanlopen, is de hydroventuriboot van Baars honderd meter verderop in een slakkengang de watergang aan het schoonmaken. Op de oever staat een kraan met maaikorf. 'Daarmee hebben we de oever vrijgemaakt van riet', legt projectleider Casper Hijkoop van Baars uit. 'De losgewoelde planten kunnen anders namelijk terecht komen in het riet. Als ze daarin blijven hangen, kunnen er nieuwe populaties ontstaan. Nadat we het riet hebben losgetrokken, gaan we er dus met onze boot met rietbak langs om het rietdrijfvuil uit het water te vissen. Pas daarna gaan we met de hydroventuriboot aan de slag. Het vrijmaken van oevers is niet altijd nodig.'

Nadat de hydroventuriboot zichzelf heeft vast-

Nadat de hydroventuriboot zich aan de achterkant heeft vastgestempeld, beweegt de arm met daarin de spuitbuis zich heel langzaam van links naar rechts onder het wateroppervlak.

gestempeld aan de achterkant, beweegt de arm met daarin de spuitbuis zich heel langzaam van links naar rechts onder het wateroppervlak. Af en toe komt de spuitkop boven het oppervlak uit om zich van planten te ontdoen. Het is telkens een paar minuten wachten terwijl de boot zich enkele meters voortbeweegt. Projectuitvoerder Hijkoop: 'Hydroventuri is een heel arbeidsintensieve techniek. Gemiddeld behandelen we 600 tot 800 vier-

kante meter per dag.'

'Het moet ook niet te snel gaan', voegt Van de Waardt toe, 'want het moet wel goed gebeuren. We hebben er niets aan als de aannemer zegt dat de boot 1000 vierkante meter per dag kan doen, waarna de waterplanten het jaar erop massaal terugkomen.'

Als de hydroventuriboot langs is geweest, drijven de waterplanten aan het oppervlak. Aan het einde van de dag gaat de aannemer met de boot met rietbak opnieuw de watergang door, om het drijfvuil te verzamelen. Dat moet dezelfde dag gebeuren, zodat de plantenresten niet kunnen wegdrijven naar andere wateren. Hijkoop van aannemer Baars: 'We verwijderen ook ongelijkbladig vederkruid op een andere locatie in Houten, nabij het Van der Valk-hotel. Omdat de watergang aan het einde een stuw bevat, hebben we daar een waterdoorlatend net geplaatst dat het drijfvuil opvangt. We vissen dit handmatig uit het water. De totale hoeveelheid verwijderde exotische waterplanten wordt aan het einde van de dag gestort bij de dichtstbijzijnde afvalverwerker.'

Na de behandeling laten de gemeente en het waterschap inspecteren of het werk goed is gedaan. In het geval van de watergangen bij de rondweg gebeurt dat door een snorkelaar van Bureau Waardenburg.

Henry Blitterswijk. Bron: Peter van Wieringen.

De hydroventurimethode wordt toegepast in de zomer en nazomer; dan hebben de waterplanten de meeste biomassa en drijfkracht. Vanaf het wateroppervlak worden ze met grijparm of korf uit het water gevist.

Af en toe komt de spuitkop boven het wateroppervlak uit om zich te ontdoen van planten.

'Gemeenten zijn er voor de burger en daar horen schone, gezonde watergangen bij'

Effect

Volgens de betrokken partijen is hydroventuri veruit de effectiefste methode, in vergelijking met maaien of beschaduwen. Ecoloog De Bruijn: 'Zoals ik al eerder aangaf, vormen de afgemaaide plantendelen in het geval van maaien nieuwe stekken die elders opnieuw gaan groeien. Na het gebruik van de hydroventuri en een tot twee jaar nazorg is het afnamepercentage van exoten 90 tot 100 procent.'

De Roos: 'Ik zeg altijd dat 95 procent van de invasieve exotische waterplanten is verdwenen nadat we met hydroventuri zijn langs geweest. Het jaar erop moeten we nog enkele plukken verwijderen die we over het hoofd hebben gezien of die zijn teruggegroeid, en twee jaar later gaan we nog een keer langs. Daarna is alles verdwenen, en dan blijft het ook weg.'

Niet selectief

Hydroventuri is niet selectief, volgens zowel Verduijn als Baars. Ook wordt er van tevoren niet nauwgezet geïnventariseerd. 'Inheemse plantensoorten verdwijnen ook wanneer we op die plek invasieve exoten weghalen', zegt projectuitvoerder Hijkoop. Door het spuiten van water met hoge druk wordt de sliblaag op de bodem van watergangen flink omgewoeld. Dat is ook niet prettig voor vissen en amfibieën. 'Vaak zien we dat de invasieve exoten de inheemse planten en dieren hebben weggeconcentreerd. Vooral nauwe watergangen tonen weinig variëteit meer qua flora en fauna, vooral omdat die exoten alle zuurstof aan het water onttrekken.' Ecoloog De Bruijn heeft

echter in de praktijk waargenomen dat inheemse planten en dieren in de jaren na de hydroventuri-behandeling weer geleidelijk terugkeren. Marcel de Roos van aannemer Verduijn: 'Het verwijderen van exoten op deze manier is noodzaak; anders gaan de inheemse flora en fauna dood als gevolg van de overwoekering door exoten.'

Afspraken

Blitterswijk: 'Vanuit het waterschap is er begeleiding door een ecoloog, maar er is ook een ecoloog namens de aannemer betrokken bij het werk. De aannemer is daarnaast verplicht om een logboek van zijn werkzaamheden bij te houden. We hebben bepaalde afspraken gemaakt. In het broedseizoen mogen de oevers niet vrijgemaaid worden. Er wordt vanaf een gesloten stuk naar een open stuk toegewerkt, zodat de vissen niet opgesloten raken. Wanneer er vissen door het troebele water bovenkomen om lucht te happen, wordt de spuitkop uit het water gehaald. Dan laten we het water een poosje als een fontein spuiten, zodat er meer zuurstof in het water terechtkomt voor die vissen.'

In een groot wateroppervlak in Hardinxveld-Giessendam waar Verduijn invasieve exoten met de hydroventuritechniek heeft bestreden, werd wel een inventarisatie gehouden. Scuba-duikers met plantenkennis van Bureau Waardenburg hadden daar van tevoren geïnventariseerd waar de inva-

sieve exoten stonden, door aan de contactlijn te trekken wanneer ze die tegenkwamen. Op de boot werden de coördinaten in een gps-systeem ingevoerd. Daardoor wist aannemer Verduijn tijdens het werk waar hij moest zijn. 'Het haardgebied was enkele honderden meters lang; daar hebben we alles weggehaald. Eromheen hebben we minder intensief verwijderd. Losse plantplukken hebben we ook handmatig verwijderd.'

Bestrijding in groeiseizoen

De gemeente Houten en waterschap Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden kiezen er bewust voor om hydroventuri toe te passen in de zomer en nazomer. Dan hebben de exotische waterplanten de meeste biomassa en drijfkracht, zodat ze voldoende aan het wateroppervlak verschijnen zodra de wortels uit de bodem zijn gespoeld. Hierna kunnen ze makkelijk met grijp-arm of korf uit het water worden gevestigd. De Roos van aannemer Verduijn: 'We starten de werkzaamheden met hydroventuri vanaf mei, afhankelijk van de watertemperatuur. De waterplanten beginnen goed te groeien vanaf een watertemperatuur van 15 graden Celsius. Pas als ze volgroeid zijn, komen ze met hun wortelpakket los uit de sliblaag. Er blijven dan geen resten achter.'

Aan het einde van de dag wordt het drijfvuil verzameld met de boot met rietbak. Dat moet dezelfde dag gebeuren, zodat de plantenresten niet kunnen wegdrijven naar andere wateren.

**‘Vaak zien we dat de
invasieve exoten
de inheemse planten en
dieren hebben
weggeconcentreerd’**

op sommige benedenstrooms gelegen waterdelen roosters geplaatst heeft: ‘Roosters zijn bereikbaar en goed schoon te houden.’

Kosten hydroventuri

De kosten van de methode hangen af van het aantal werkuren dat gemaakt wordt. De Roos: ‘Ondiepe watergangen zonder obstakels zijn relatief snel opgeschoond. Bij diepe en heel brede wateren duurt dat langer. Ook hangt de tijdsduur af van de bodemsoort. Zand is makkelijk los te spoelen, klei en veen minder makkelijk.’

Om een offerte te kunnen maken, nemen beide loonbedrijven bodemmonsters en zeven ze de bodem. Zo kunnen ze inschatten hoeveel werk het is om de schadelijke waterplanten te verwijderen. De loonbedrijven Verduijn en Baars geven aan dat ze zo’n 600 tot 800 vierkante meter per dag aan wateroppervlakte kunnen behandelen. Bij diepere wateren met obstakels lukt het vaak niet om meer dan 300 vierkante meter per dag schoon te maken. Bij grote wateren of onderdelen van een open watersysteem is vaak sprake van bijkomende kosten, bijvoorbeeld voor een onderwaterinventarisatie en het plaatsen van netten tijdens het werk ter preventie van verspreiding van de waterplanten. Dan kunnen de kosten van hydroventuri oplopen van 20.000 euro tot 50.000 euro per hectare. Van de Waardt en De Bruijn vertellen dat het waterschap en de gemeente Houten gezamenlijk ca. 100.000 euro per jaar kwijt zijn aan de hydroventurimethode; dat is dus 50.000 euro per deelnemende partij.

Ecoloog De Bruijn: ‘Het nadeel van de maaikorf is dat deze per ongeluk restjes exotische waterplant kan meenemen naar een ander stuk water, waardoor de plant zich verder verspreidt.’

Pictogram dat wordt ingezet bij de communicatie door de gemeente en het waterschap: ‘Exoot niet in de sloot!’

Communicatie

De communicatie is erg belangrijk, volgens alle partijen die betrokken zijn bij de hydroventurimethode. ‘Het water wordt tijdelijk troebel; passanten vragen zich af of het goed is wat de aannemer aan het doen is’, legt Blitterswijk uit. ‘Of ze snappen niet waarom we de planten verwijderen; ze denken dat al het groen in het water meerwaarde heeft. De gemeente Houten geeft samen met het waterschap voorlichting aan bewoners over het gooien van waterplanten in de gft-bak in plaats van in vijvers en sloten.’

Beter voorkomen dan genezen

Om verspreiding van invasieve exotische waterplanten te voorkomen, plaatsen beheerders in Amerika en Australië barrièregordijnen in waterdelen waar geen scheepvaart doorheen komt. Van de Waardt vertelt dat het waterschap om die reden

Nico de Bruijn

Dennis van de Waardt

Blitterswijk: 'Voorheen zat het schoonhouden van de watergangen met de maaiboot in een UAV GC-bestek, samen met het maaien van gras in de gemeente. Maar als je ziet hoeveel alleen al de maaiboot kost, dan is de inzet van de hydroventuritechniek zo'n 40.000 euro per jaar duurder dan het reguliere budget voor het schoonmaken van de watergangen.'

De Bruijn: 'Het waterschap en de gemeente Houten zijn erg blij om organisatorisch samen te kunnen optrekken, maar dus ook vanuit het kostenpunt.'

Samenwerking van primair belang

Volgens De Bruijn, die onlangs een symposium bezocht waar onder meer overheden en waterschappen samenkwamen om te spreken over de bestrijding van exoten, zijn er niet veel gemeenten actief bezig met exotische-waterplantbestrijding. Blitterswijk beaamt dat: 'Ik ken nog geen enkele gemeente die de bestrijding van invasieve exotische waterplanten met het waterschap oppakt.' De Bruijn: 'Sinds januari 2017 heeft het Rijk de provincies verantwoordelijk gemaakt voor het geven van sturing aan de bestrijding van exotische invasieve flora- en faunasoorten. Maar dit wordt door de provincies nog niet goed opgepakt; er is nog geen enkele visie verschenen en dus is het nog volstrekt onduidelijk wie welke verantwoordelijkheid draagt of hoe men te werk moet gaan. Door het gebrek aan provinciaal beleid hebben waterschappen niets om op terug te vallen. Zij kunnen gemeenten en andere waterschappen nog niet wijzen op de gezamenlijke verantwoordelijk-

heid voor een oplossing; want zeker bij exotische waterplanten geldt dat het weinig zin heeft om je water schoon te houden als je buurman dat níet doet. Nu zie je soms dat waterschappen op eigen houtje aan het pionieren zijn om te zien wat het beste werkt.'

Ieder voor zich

Je zou denken dat waterschappen, primair begaan met de waterkwaliteit, proactief zijn bij het zoeken naar een oplossing voor invasieve exotische waterplanten. Dat is in principe ook zo, volgens De Bruijn. 'Maar hoewel de bezorgde waterschappen het probleem aankaarten binnen de landelijke werkgroep Plaagsoorten, is er nog geen algehele consensus over een geschikte oplossing. Alle waterschappen zien de problematiek, maar de oplossingen zijn soms nog verschillend en het ene waterschap zet hiervoor meer tijd, mensen en geld in dan het andere.'

Van de Waardt voegt toe: 'Waterschappen die niet nu al investeren in een oplossing, kunnen later een groot probleem krijgen. Want hoe langer het probleem aanhoudt, hoe groter het wordt. Duikers en gemalen raken verstopt, vaarverkeer wordt gehinderd, de ecologie van de sloten wordt sterk aangetast. Het wordt dan steeds duurder om het probleem op te lossen.'

Beheersen in plaats van laten verwijderen

Gelukkig is de handel in ongelijkbladig vederkruid inmiddels verboden. 'De handel in waterwaaier was al eerder op de Europese verbodlijst gekomen, maar er is nog een overgangperiode van kracht

van maximaal twee jaar', weet De Bruijn te vertellen. 'Toch zal met deze handelsverboden het probleem niet ineens overwaaien. Want de exoten die mensen al hebben aangeschaft, blijven voorlopig nog wel even staan in de vijvers en aquariums. Mensen zullen het plantenoverschot uit hun vijvers en aquariums mogelijk nog een hele poos in de openbare wateren blijven gooien. Daarom zetten we als waterschap in op communicatie met de burgers over invasieve exoten, met als boodschap dat zij hun plantenresten niet in de sloot moeten gooien, maar in de gft-bak.' Van de Waardt denkt niet dat plantensoorten als waterwaaier en ongelijkbladig vederkruid helemaal zullen verdwijnen. 'We zullen de populatie tot beheersbare proporties moeten terugbrengen.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Stad+Groen.nl/artikel.asp?id=41-6991